

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 604/2017-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Michalom Žiaranom, PhD., Advokátska kancelária LAW FIRM s. r. o., Špitálska 10, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 10 Er 141/2017-19 z 13. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť súdneho exekútora [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2017 doručená sťažnosť súdneho exekútora [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Er 141/2017-19 z 13. júna 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením zastavil exekučné konanie v exekučnej veci oprávnenej [REDAKOVANÉ] proti povinnému [REDAKOVANÉ] vykonávané sťažovateľom ako súdnym exekútorom. Zároveň okresný súd zaviazal oprávnenú nahradiť sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 39,83 €. Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil takto:

«Poverením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 08.02.2017 bol súdny exekútor poverený vykonaním exekúcie pre vymoženie 5.666,64 Eur s príslušenstvom na podklade exekučného titulu - Rozsudku č. k. 4C/250/2013-72 vydaného dňa 17.09.2015 Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom.

Dňa 24.05.2017 bol tunajšiemu súdu predložený návrh oprávnenej podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku na zastavenie predmetnej exekúcie, ktorý oprávnená odôvodnila tým, že povinný sa s oprávnenou medzičasom dohodol na spôsobe vysporiadania vzájomných nárokov a uzavrel s ňou zmluvu, ktorou na ňu previedol svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je výkon exekúcie potrebný.

Podľa § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

Podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie.

V súlade s vyššie citovaným ustanovením, s poukazom na dispozičné oprávnenie oprávnenej v predmetnom konaní, súd exekúciu zastavil.

Podľa § 200 ods. 5 Exekučného poriadku, ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

V danom prípade k zastaveniu exekúcie došlo v dôsledku návrhu podaného oprávnenou, preto ju súd v súlade s vyššie citovaným ustanovením zaviazal k náhrade trov exekúcie...

Súdny exekútor si uplatnil trovy exekúcie vo výške 1.460,26 Eur, v rámci ktorých si uplatnil odmenu vo výške 1.150,- Eur, 20% DPH z odmeny, t.j. vo výške 230,- Eur, hotové výdavky 66,89 Eur a 20% DPH z hotových výdavkov, t.j. vo výške 13,37 Eur. Odmenu si uplatnil podľa § 4 ods. 1 vyhlášky, § 5 a § 16 ods. 2 vyhlášky. Vynaloženie hotových výdavkov súdu nepreukázal, tieto nešpecifikoval poukazujúc na skutočnosť, že o týchto výdavkoch boli účastníci upovedomení v upovedomení o začatí exekúcie a upovedomení o ďalších trovách exekúcie a proti trovám exekúcie ani proti ďalším trovám exekúcie neboli podané námietky, preto navrhol, aby súd v súlade s princípom kontradiktórnosti konania považoval výšku týchto hotových výdavkov za nespornú a aby na základe princípu hospodárnosti a princípu arbitrárneho poriadku ich nebolo nutné dokazovať.

V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 3M Cdo 16/2005, ak súd zastaví exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, odmena exekútora sa neurčuje podľa výšky vymáhanej pohľadávky (§ 5 ods. 1, 2 vyhlášky č. 288/1995 Z. z: o odmenách a náhradách súdnych exekútorov), ale podľa ustanovenia § 14 ods. 1 cit. vyhlášky.

Exekučný súd poukazuje na skutočnosť, že cieľom ustanovenia § 203 [Exekučného poriadku je zabezpečiť právo súdneho exekútora na náhradu nevyhnutných trov. To znamená, že oprávnený musí splniť povinnosť inak vyžadovanú od povinného. Podľa § 20p ods. 1 veta prvá a druhá Exekučného poriadku, trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Posúdenie účelnosti trov exekúcie spočíva v tom, že úkony, ktoré exekútor v rámci konkrétnej exekúcie vykonal a účtoval, vo vecnej a časovej súvislosti s exekučným konaním bolo nevyhnutne potrebné vykonať. Exekúcia má byť vykonávaná primeraným, vhodným spôsobom v neposlednom rade aj vzhľadom na výšku vymáhanej pohľadávky, s čím súvisí i primeranosť nákladov vynakladaných na exekúciu. Exekučné konanie bolo zastavené podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. V danej veci

neprichádza do úvahy právne posúdenie odmeny exekútora podľa § 4 ods. 1 vyhlášky a ani určenie jej výšky podľa § 5 ods. 1 vyhlášky (kedy odmena súdneho exekútora je 20% zo základu na jej určenie, najmenej však 33,19 Eur a najviac 33.193,02 Eur) v spojení s ust. § 16 ods. 2 vyhlášky (ak súdny exekútor pri exekúcii na peňažné plnenie vymôže časť pohľadávky pred jeho vylúčením z vykonávania exekúcie alebo pred jej zastavením, pri určovaní jeho odmeny sa postupuje podľa § 5 s tým, že základom na určenie tejto odmeny je výška vymoženej pohľadávky), t.j. postup, ktorý zvolí súdny exekútor. Základ na určenie odmeny vyčíslil v sume 5.750,- Eur. Exekútor dlžnú sumu fakticky „nevymohol“, pričom ust. § 16 ods. 2 vyhlášky je jednoznačne postavené na predpoklade vymoženia pohľadávky exekútorom pred jeho vylúčením z exekúcie, alebo pred jej zastavením. Exekútorovi sa týmto neodníma právo na odmenu za jeho exekučnú činnosť, ibaže sa odmena stanoví iným zákonom stanoveným spôsobom - podľa počtu a charakteru (druhu) úkonov, ktoré exekútor v exekúcii vykonal (k uvedenému vid' i rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica 15CoE/213/2012 zo dňa 06.02.2013).

Z uvedeného dôvodu, priznal súdnemu exekútorovi odmenu podľa § 14 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, a to v minimálnej výške 33,19 Eur + 20% DPH (§ 196 EP) vo výške 6,64 Eur. Pokiaľ ide o hotové výdavky, vzhľadom k tomu, že súdu neboli nielenže špecifikované, ale ani preukázané, súd súdnemu exekútorovi ich náhradu v rámci trov exekúcie nepriznal.»

3. Podľa sťažovateľa došlo napadnutým uznesením k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd podľa sťažovateľa

a) porušil princíp legality, keď rozhodol v rozpore so zákonom a všeobecne záväzným právnym predpisom,

b) porušil princíp právnej istoty, keď rozhodoval v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít,

c) porušil právo na spravodlivý proces, keď dôkladne a presvedčivo neodôvodnil odklon od rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít,

d) bol nesprávne obsadený, kedy namiesto vyššieho súdneho úradníka rozhodoval sudca,

- e) porušil rovnosť sporových strán, kedy namiesto vyššieho súdneho úradníka rozhodoval sudca, proti ktorého rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie alebo sťažnosť,
- f) porušil zásadu nemo iudex sine actore,
- g) porušil nezávislosť súdneho exekútora.

3.1 Sťažovateľ ďalej namieta, že napadnutým uznesením došlo aj k porušeniu práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd neposkytol rovnakú úroveň ochrany vlastníckemu právu k tým veciam, ktoré boli predmetom exekúcie, akú poskytol rovnakému právu oprávneného.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa zaručené čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, uznesením č. 10Er/141/2017-19 zo dňa 13.06.2017 vydané Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom porušené bolo.

[Uznesenie] 10Er/141/2017-19 zo dňa 13.06.2017 vydané Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom vo výroku II. sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 312,34 € na účet jeho právneho zástupcu, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Bez potreby uvádzania doktrinálnych záverov k sťažovateľom označeným ústavným právam ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť pri jej predbežnom prerokovaní, a to z nasledujúcich dôvodov.

8. Ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že už v minulosti opakovane (z najnovších rozhodnutí porov. II. ÚS 467/2017, II. ÚS 344/2017) pri sťažnostiach sťažovateľov – súdnych exekútorov, ktorými sa títo obracali na ústavný súd, judikoval, že súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného

činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov. Podľa § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci – špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie – na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právno-technicky či organizačno-inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi (rovnaké závery vo veciach porovnaj v II. ÚS 314/2012, II. ÚS 402/2012, II. ÚS 33/2014, II. ÚS 34/2014, II. ÚS 241/2014, I. ÚS 478/2011, III. ÚS 151/2012, III. ÚS 211/2012, III. ÚS 363/2012).

8.1 Podľa § 35 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného od 1. apríla 2017) do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného do 31. marca 2017, t. j. platného a účinného v čase vydania poverenia súdneho exekútora okresným súdom) účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

8.2 Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že súdny exekútor je účastníkom konania len vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie.

8.3 Z uvedeného vyplýva, že súdny exekútor nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti výroku napadnutého uznesenia, ktorým exekučný súd rozhodol na návrh oprávneného o zastavení exekúcie. Vo vzťahu k tomuto výroku napadnutého uznesenia súdny exekútor ako verejný činiteľ tvoriaci súčasť súdnej moci nie je nositeľom žiadnych základných práv, a to ani v záujme ochrany (iného) účastníka exekučného konania (oprávneného).

8.4 Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľ vo vzťahu k výroku napadnutého uznesenia o zastavení exekúcie nemá postavenie účastníka konania, a teda nie je v tejto časti oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

8.5 Keďže porušenie označených ústavných práv výrokom napadnutého uznesenia o zastavení exekúcie pred ústavným súdom namietala osoba, ktorá vo vzťahu k tejto časti rozhodnutia nemala postavenie účastníka konania, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

9. Vo vzťahu k výroku napadnutého uznesenia, ktorým okresný súd priznal sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie, nepochybne mal postavenie účastníka konania (pozri vyššie bod 8.2), a preto bol oprávnený k podaniu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavného súdu. Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd poukazuje na hodnotu nároku, o ktorý sa sťažovateľ uchádzal v konaní pred okresným súdom (sťažovateľ si uplatnil nárok na trovy exekúcie v sume 1 460,26 €, pričom okresný súd mu priznal trovy v sume 39,83 €), z ktorej možno vyvodíť, že ide o vec, ktorú možno označiť ako tzv. bagateľnú. Pri tzv. bagateľných veciach už samotný predmet, resp. výška sporu zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (porov. najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015) dôvod na odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

9.1 Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v tzv. bagatel'ných veciach prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne (porov. IV. ÚS 358/08), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27).

9.2 Navyše, vo všeobecnosti k trovám súdneho konania ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, z novšej judikatúry pozri II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016).

9.3 Opisované vybočenie zo štandardov riadneho súdneho konania, resp. intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd ústavný súd v napadnutom uznesení vzhľadom na predmet rozhodovania okresného súdu (zastavenie exekúcie na návrh oprávneného a priznanie náhrady trov exekúcie súdnemu exekútorovi) nenašiel. Rovnako odôvodnenie napadnutého uznesenia najmä v tom smere, že sťažovateľ „*vynaloženie hotových výdavkov súdu nepreukázal, tieto nešpecifikoval*“, je ústavne udržateľné a nevykazuje známky arbitrárnosti.

9.4 Uvedená hodnota, resp. predmet sporu pred všeobecným súdom, v rámci ktorého sťažovateľ namieta porušenie svojich ústavných práv, ako aj ústavná udržateľnosť odôvodnenia výroku napadnutého uznesenia o priznaní náhrady trov exekúcie viedli ústavný súd k rozhodnutiu o odmietnutí tejto časti sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2017